

Repertoriul jurisprudenței

Cauza C-225/15

**Procedură penală
împotriva
Domenico Politanò**

(cerere de decizie preliminară formulată de Tribunale di Reggio Calabria)

„Trimitere preliminară — Articolul 49 TFUE — Libertatea de stabilire — Jocuri de noroc — Restricții — Motive imperative de interes general — Proportionalitate — Achiziții publice — Condiții de participare la o procedură de cerere de ofertă și evaluarea capacității economice și financiare — Excluderea ofertantului pentru neprezentarea de documente doveditoare ale capacității sale economice și financiare, eliberate de două instituții bancare distincte — Directiva 2004/18/CE — Articolul 47 — Aplicabilitate”

Sumar – Hotărârea Curții (Camera a doua) din 8 septembrie 2016

1. *Întrebări preliminare — Admisibilitate — Necesitatea de a furniza Curții suficiente precizări asupra contextului factual și normativ*

(art. 267 TFUE; Regulamentul de procedură al Curții, art. 94)

2. *Apropierea legislațiilor — Proceduri de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii — Directiva 2004/18 — Domeniu de aplicare — Concesionare de servicii publice — Excludere — Criterii de distincție între un contract de achiziții publice de servicii și o concesionare de servicii*

[Directiva 2004/18 a Parlamentului European și a Consiliului, art. 1 alin. (2) lit. (a) și (b), art. 17 și art. 47]

3. *Libertatea de stabilire — Libera prestare a serviciilor — Restricții — Jocuri de noroc — Reglementare națională care subordonează participarea la o procedură de acordare de concesiuni pentru colectarea de pariuri condiției de a prezenta declarații bancare care să ateste capacitatea economică și financiară a operatorului — Inadmisibilitate — Justificare — Motive imperative de interes general — Obiectivul de combatere a infracționalității — Obligația de a îndeplini condiția proporționalității — Aprecieri de către instanța națională*

(art. 49 TFUE)

1. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 22-24)

2. Directiva 2004/18 privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii și în special articolul 47 din aceasta trebuie interpretate în sensul că o reglementare națională privind acordarea de concesiuni în domeniul jocurilor de noroc nu intră în domeniul de aplicare al acestora.

Astfel, Directiva 2004/18 privește procedurile de atribuire a contractelor de achiziții publice, iar nu pe cele care au ca obiect concesiuni de servicii, acestea din urmă fiind excluse din domeniul de aplicare al directivei menționate în temeiul articolului 17 din aceasta. În această privință, în ceea ce privește diferența dintre un contract de achiziții publice de servicii și o concesiune de servicii, deși modul de remunerare este unul dintre elementele determinante pentru calificarea unei concesiuni de servicii, o asemenea calificare presupune asumarea de către concesiionar a riscului legat de exploatarea serviciilor în cauză, iar lipsa transferului către prestator al riscului legat de prestarea de servicii arată că operațiunea respectivă constituie un contract de achiziții publice de servicii, iar nu o concesiune de servicii. Prin urmare, în cazul în care prestatorul de servicii nu primește o remunerație din partea autorității contractante și suportă în întregime riscul legat de exercitarea unei activități de colectare și de transmitere a pariurilor, o asemenea concesiune nu poate fi calificată drept contract de achiziții publice de servicii în sensul articolului 1 alineatul (2) literele (a) și (b) din Directiva 2004/18.

(a se vedea punctele 29 și 31-34 și dispozitiv 1)

3. Articolul 49 TFUE trebuie interpretat în sensul că nu se opune unei dispoziții naționale care impune operatorilor care doresc să participe la o procedură de cerere de ofertă având ca obiect acordarea de concesiuni în domeniul jocurilor și al pariurilor obligația de a face dovada capacității lor economice și financiare prin intermediul unor declarații eliberate de cel puțin două instituții bancare, fără a permite ca această capacitate să poată fi stabilită și în alt mod, din moment ce o asemenea dispoziție poate îndeplini condițiile de proporționalitate, ceea ce revine instanței naționale să verifice.

Astfel, statele membre sunt libere să stabilească obiectivele politicii lor în materie de jocuri de noroc și, eventual, să definească cu precizie nivelul de protecție urmărit în ceea ce privește protecția consumatorilor și a ordinii sociale. Cu toate acestea, restricțiile pe care le impun statele membre trebuie să îndeplinească cerințele în ceea ce privește în special justificarea lor prin motive imperative de interes general și proporționalitatea acestora. În această privință, în ceea ce privește dispoziția națională justificată, în cadrul obiectivului de combatere a infrafracționalității legate de jocurile de noroc, prin interesul de a asigura continuitatea activității legale de colectare de pariuri pentru a limita dezvoltarea unei activități ilegale paralele și prin interesul de a proteja consumatorii, un asemenea obiectiv este de natură să constituie un motiv imperativ de interes general care poate justifica o restricție privind libertățile fundamentale.

În ceea ce privește aspectul dacă restricția menționată este adecvată pentru a asigura realizarea obiectivului urmărit, obligația de a furniza declarații bancare provenind de la două instituții bancare este în mod vădit de natură să asigure că operatorul economic dispune de o capacitate economică și financiară care îi permite să îndeplinească obligațiile pe care și le-ar putea asuma față de pariorii câștigători. Având în vedere natura specifică a activităților economice din sectorul jocurilor de noroc, obligația impusă ofertanților care au mai puțin de doi ani de existență și ale căror venituri globale provenite din activitatea de operator de jocuri nu depășeau valoarea de două milioane de euro în ultimele două exerciții financiare de a prezenta declarații adecvate eliberate de cel puțin două instituții bancare nu pare să depășească ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului urmărit.

(a se vedea punctele 40, 42, 43, 45, 46, 48 și 50 și dispozitiv 2)